

Ekologia się opłaca

Nasza gmina była gościem VII Kongresu Energetycznego we Wrocławiu. Zaprezentowaliśmy nowoczesne i praktyczne rozwiązania efektywnej energetyki dla mieszkańców.

STR.10

WYDARZENIA

DOBRO WRACA

Pomaganie uskrzydla, tak mówią mieszkańcy Koźlic angażujący się w pomoc dla innych.

STR.13

PAMIĘTAMY O SYBIRAKACH

Na zabranie rzeczy było kilka minut, dlatego nie zawsze zdołano zapakować to, co niezbędne. Sybiracy wspominają, że po drodze umierało bardzo wielu ludzi.

STR.11

Kobietę zdobi uśmiech

Zaczęło się od werbownika, a skończyło na medalu. Tak w skrócie można opowiedzieć historię związku jednej z par mieszkańców naszej gminy. Str.3

Rozum i serce we właściwych proporcjach

Dobry nauczyciel wyjaśnia, bardzo dobry demonstruje, a wybitny inspiruje. Życzę naszym nauczycielom, aby zawsze byli inspiracją dla uczniów – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Str. 8

BUDUJĄ NOWY CHODNIK Z CHOBieni DO NAROCZYC

Wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 292 z Chobieni do Naroczyc powstaje nowy chodnik. Zakres inwestycji obejmuje budowę chodnika o długości 310 metrów z kostki betonowej. Przebudowany zostanie także istniejący rów przydrożny, który ekipy budowlane oczyszczą, odmulą i odpowiednio wyprofilują. Ponadto wykonane zostaną ścieki podchodnikowe i skarpowe, przebudowa linii kablowej oświetlenia drogowego oraz demontaż i ponowny montaż dwóch słupów oświetleniowych. Prace po połowie sfinansują Gmina Rudna z własnego budżetu oraz Województwo Dolnośląskie. Kwota inwestycji to 302 580 złotych.

SOŁECKI GRILL W RADOSZYCACH

To ostatnie chwile na skorzystanie z nowego grilla i paleniska z bloczków tupalnych z ławami, jakie wybudowano na terenach rekreacyjnych w Radoszycach. Sołtys Radoszyc Anna Płatek nie ukrywa zadowolenia z tej inwestycji: – Mamy ładne miejsce na spotkania i sołeckie imprezy. Liczę na ładną jesień, abyśmy mogli grillować w nowym miejscu – mówi Anna Płatek. Te obiekty matej architektury uzupełniają ofertę wypoczynku dla mieszkańców, którzy mogą korzystać z boiska typu orlik oraz boiska do koszykówki, placu zabaw oraz zielonych terenów z mini siłownią na powietrzu. Wartość dodatkowego zagospodarowania terenu przy świetlicy wynosi ponad 44 000 zł.

Drodzy Mieszkańcy!

Dzień Edukacji Narodowej, który obchodzimy w październiku, skłania mnie do prostego pytania: kto nie pragnie dla swoich dzieci jak najlepszego wykształcenia? I to już od najmłodszych lat? A ponieważ edukacja to nie tylko przekazywanie wiedzy, ale również wychowanie, wszelkie nakłady na edukację i oświatę traktujemy w naszej gminie jak najlepszą inwestycję. Niektórzy mówią, że na zwrot z takiej inwestycji trzeba czekać całe lata, ale ja z całą stanowczością się z takim poglądem nie zgadzam. Na efekty nie trzeba czekać, aż nasze dzieci skończą studia. Wiem, co mówię. Niedawno byłem zaproszony przez najmłodszych mieszkańców do udziału w obchodach Dnia Przedszkolaka. Serce rośnie, kiedy człowiek patrzy na roześmiane, szczęśliwe dzieciaki. Ciesz się, że mają

doskonałą opiekę pedagogiczną i dobrze wyposażone przedszkola. To doskonałe miejsca do rozwijania także społecznych umiejętności, samodzielności i chęci poznawania świata.

Naszym wielkim sukcesem jest pozyskanie wysokiej kwoty – 5 milionów 750 tysięcy złotych unijnych funduszy na kompleksową termomodernizację szkoły w Rudnej. Za dwa lata to będzie w pełni energooszczędny budynek z własną, słoneczną elektrownią na dachu.

Chcę podkreślić, że dbamy nie tylko o budynki, ale także o wyposażenie placówek. Nasza gmina w ramach projektu realizowanego wspólnie z KGHM Polska Miedź SA „Cyfrowa i nowoczesna szkoła w Gminie Rudna” pozyskała kolejne ćwierć miliona złotych. Przenajmniej w zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych

nie tylko dla szkół, ale także dla przedszkoli i żłobka.

Praca z młodymi ludźmi przynosi dobre efekty. Cieszysz zaangażowanie naszych najmłodszych mieszkańców w akcje społeczne. Mogłem to zobaczyć na własne oczy podczas V Charytatywnego Biegu na Grzybową Górę w Kozłicach. Dzieci nie tylko pomagają dorosłym, ale same czynnie uczestniczą w konkursach przeznaczonych specjalnie dla nich. One już wiedzą, że pomaganie uskrzydla. I tego będziemy się trzymać!

Adrian Wołkowski
Wójt Gminy Rudna

Inwentaryzacja źródeł ciepła

Do 10 listopada na terenie naszej gminy będzie przeprowadzana inwentaryzacja źródeł ciepła. Dodatkowo nasi mieszkańcy powinni pamiętać, że obowiązuje ich złożenie odpowiedniej deklaracji w ramach ogólnopolskiego spisu, który dotyczy sposobów ogrzewania nieruchomości.

1 lipca 2021 roku rozpoczął się proces składania deklaracji źródeł ciepła do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Jednocześnie prowadzona jest gminna inwentaryzacja źródeł ciepła, która już się rozpoczęła i potrwa do 10 listopada 2021 r. Co to oznacza w praktyce? Nasi mieszkańcy zobowiązani są do złożenia dwóch odrębnych deklaracji dotyczących ogrzewania swoich domów. Zarówno w przypadku jednego, jak i drugiego spisu, można to zrobić w formule tradycyjnej lub online.

Składanie deklaracji źródeł ciepła do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)

Dla budynków, które posiadają źródło ciepła zainstalowane przed 1 lipca 2021 roku, deklarację należy złożyć

w terminie 12 miesięcy od dnia 1 lipca 2021 r. Jeżeli źródło ciepła zostało zainstalowane po 1 lipca 2021 r., deklarację należy złożyć w terminie maksymalnie 14 dni od instalacji.

Deklaracje źródeł ciepła do CEEB można składać:

- W formie elektronicznej, czyli przez Internet. Jest to najszybszy i najwygodniejszy sposób, który pozwala na złożenie deklaracji bez wychodzenia z domu. Można to zrobić na stronie www.zone.gunb.gov.pl.

- W formie papierowej. Wypełniony dokument można złożyć osobiście w Urzędzie Gminy Rudna, Plac Zwycięstwa 15, w biurze podawczym (pokój nr 14) lub wysłać pocztą na adres: Urząd Gminy Rudna, Plac Zwycięstwa 15, 59-305 Rudna.

W deklaracji podajemy m.in. informacje o rodzaju i liczbie źródeł ciepła zainstalowanych i eksploatowanych w danym budynku. W przypadku kotłowni na paliwo stałe podajemy ich klasę oraz rodzaj stosowanych paliw stałych – tłumaczy Ewelina Białńska z Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa.

Inwentaryzacja źródeł ciepła w ramach gminnego spisu

Gminna inwentaryzacja źródeł ciepła prowadzona jest równoległe z rządowym spisem, w ramach którego należy składać odpowiednie deklaracje. Gminnym spisem objęte są kotłownie przydomowe, piece wolnostojące, kominki, kotłownie w obiektach użyteczności publicznej, a także kotłownie do 1 MW w obiektach

handlowych, usługowych czy warsztatach.

Na początku listopada specjalni ankieterzy będą odwiedzać naszych mieszkańców w ich domach. Celem wizyt jest przeprowadzenie badania ankietowego związanego ze źródłami ciepła wykorzystywanymi do celów grzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Spis jest przeprowadzany przez ankieterów z firmy Justyna Kowalska Inspect, z siedzibą w Gradzanowie Zbęskim, z którą Gmina Rudna podpisała umowę na przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł ciepła.

Ankiety w ramach inwentaryzacji można również wypełnić online, wchodząc na stronę: ankieta1.you2.pl. W przypadku pytań do gminnej ankiety, odpowiedzi można uzyskać u pani Justyny Kowalskiej (tel. 505 665 090), która telefonicznie pomaga przy ich wypełnianiu. Druki ankiety są dostępne także w Urzędzie Gminy Rudna.

W przypadku jakichkolwiek pytań i wątpliwości, więcej informacji na temat obu spisów można uzyskać również w Referacie Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa, tel. 76 74 92 131.

Przyjechałem szukać chleba, a znalazłem żonę

Kobietę zdobi uśmiech

Zacęło się od werbownika, a skończyło na medalu. Tak w skrócie można opowiedzieć historię związku jednej z par mieszkańców naszej gminy. Dziewięć par otrzymało Medale za Długoletnie Pożycie Matżeńskie. Odnaczenia w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej, wręczył Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Ładna blondynka młodemu chłopakowi od razu wpadła w oko.

– Zobaczyłem ją w ogródku w Rudnej i od razu wiedziałem, że będzie moja – śmieje się pan Józef Redliński, który podkreśla, że przyjechał wiele lat temu spod Konina do Zagłębia szukać chleba, a znalazł żonę. – I to jaką – mruga okiem pan Józef. – Werbowali wtedy młodych ludzi z całego kraju. Przez myśl mi nie przyszło, że spędzę tutaj całe życie. Te 50 lat minęło jak jeden dzień – dodaje. Starania o względy pani Józefy trwały 3 lata i zakończyły się ślubem. Dzisiaj państwo Redlińscy cieszą się rodziną, dwoma synami z synowymi i czterema wnukami. Tuż po ślubie mieszkali krótko w Rudnej, potem prawie 30 lat w Lubinie i od niemal 20 lat znowu są mieszkańcami Rudnej.

– A ja grałem na trąbce w zespole na zabawie i tak się poznałiśmy – wspomina Zygmunt Biegański z Orska. Dzisiaj razem z żoną Marią mogą pochwalić się dwiema córkami z rodzinami i synem z rodziną.

Zdecydowanie najdłuższym stażem znajomości mogą pochwalić się Michał i Władysława Kościelniakowie. Znają się od dziecka, razem szli do komunii w parafialnym kościele w Gwizdanowie. – Było najpierw koleżeństwo, potem narzeczeństwo, wojsko, ślub i tak przeszło 50 lat – śmieje się Michał Kościelniak, sołtys Gwizdanowa od 45 lat.

Nie ma jednej recepty

– Jedni mówią, że recepta na udany związek to dużo seksu, a inni, że dużo pracy – śmieje się pan Józef Redliński. – Ale tak naprawdę to musi być wszystkiego po trochu, bo jak się człowiek przeje, to chory jest. – Trzeba się lubić i kochać – mówi stanowczo pan

Jan Ród z Kozlic. Jego żona Halina dopowiada, że receptą na udany związek są tolerancja, kompromis i rozmowa. Jej zdaniem spokój i opanowanie to najlepszy sposób na udane małżeństwo. – Jak mąż ma jakiś humor, to ja od razu do ogródka albo na spacer. I po kłopotcie – śmieje się pani Halina. – Wystarczy nie zauważać błędów. A jak się zauważy – przemiłcz. Trzeba przemys-

Przed wszystkim pracowity, taki jak mój – mówi Maria Biegańska z Orska. – A idealna żona jest spokojna, jak moja – dorzucza Zygmunt Biegański.

Wszystkim parom świętującym złote i diamentowe gody życzymy wszelkiej pomyślności!

Aby zdrowie było

Pytani o plany na przyszłość wszyscy odznaczeni podkreślają potrzebę spokoju i zdrowia. – Chcielibyśmy żyć spokojnie w dobrym zdrowiu, może jeszcze coś zwiedzić. Trochę pojeździć w życiu, często latałem do Londynu do siostry. Ale najbardziej lubię podróżować po naszym kraju, bo tutaj jest najpiękniej – mówi pan Józef. Jego żona była przed pandemią w Ziemi Świętej i marzy, aby tam jeszcze wrócić. A idealny mąż? –

Remont drogi w Mleczynie

Rozpoczął się remont ponad kilometra drogi gminnej nr 101170D w Mleczynie. W ramach tej inwestycji zostanie zdjęta stara nawierzchnia drogi i położona nowa.

Prace wystartowały od przełożenia nawierzchni zatoki autobusowej. W dalszej kolejności zostanie przeprowadzony remont 900 metrów chodnika i częściowa wymiana betonowych kraężników. Na zakończenie

wykonawca odtworzy elementy organizacji ruchu. – To kolejny krok w długoterminowym planie remontów istniejących w naszej gminie

drog. Niektóre z nich są mocno zużyte, dlatego pozyskując zewnętrzne środki finansowe, sukcesywnie naprawiamy wieloletnie zaniedbania. Jeżdżąc

po gminie, wszyscy widzimy, że wiele dróg całymi latami nie remontowano. Teraz to się zmieni, bo widzimy jak ogromna jest skala potrzeb. W długo-

terminowym wykazie niezbędnych prac będziemy ujmować także drogi wojewódzkie i powiatowe. Naszych mieszkańców nie interesuje

kto jest zarządcą konkretnego odcinka drogi. Chcą, aby był on w dobrym stanie – podkreśla Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Wartość inwestycji w Mleczynie wynosi ponad 1 milion 677 tysięcy złotych. Gmina pozyskała na ten cel ponad 814 000 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Prace mają się zakończyć pod koniec stycznia.

USUNĘLIŚMY PONAD 60 TON AZBESTU Z DACHÓW

Łącznie 60,72 ton azbestu zostało usuniętych z domów mieszkańców Gminy Rudna w 2021 roku.

Było to możliwe dzięki gminnemu zadaniu związanemu z demontażem, odbieraniem, transportem oraz unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest. Prace przeprowadzono w lipcu i sierpniu 2021 r.

– Gmina Rudna po raz pierwszy zorganizowała akcję usuwania azbestu w 2012 roku. W okresie 2012-2021 zrealizowano 336 wniosków złożonych przez mieszkańców. 122 beneficjentów skorzystało z pełnego zakresu prac, tj. demontaż, transport i utylizacja, a 214 osób z transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest – informuje Ewelina Biłańska z Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa.

Na przeprowadzenie zadania pn. „Realizacja programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy” w 2021 r. Gmina Rudna otrzymała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. W ramach realizacji zadania w 100% pokryto koszty usuwania azbestu z terenu gminy w wysokości 39 000,65 złotych. 40% kosztów kwalifikowanych stanowił dotacja WFOŚiGW, a pozostała część to środki własne gminy.

Nowe sprzęty dla OSP

Strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Rudna otrzymali nowy sprzęt. Trafili on do jednostek z Chobieni, Górzyna, Rudnej i Gwizdanowa.

Jednostki otrzymały łącznie 19 laterek do hełmów, 19 przyciemnianych okularów i 16 adapterów do masek nahełmowych. Zakupiono także 2 maski wpinane do hełmu, 6 węży strażackich, 3 przelączniki do podłączeń węży, 3 prądowce oraz środki pianotwórcze, które ułatwiają gaszenie pożarów.

Kwota, którą gmina przeznaczyła na ten cel, to 14 043,07 złotych.

Doposadzamy plac zabaw w przedszkolu w Rudnej

Nowe elementy wyposażenia placu zabaw pojawią się wkrótce przy przedszkolu w Rudnej. Prace budowlane już ruszyły.

Dla dzieci zostaną zamontowane huśtawka wahadłowa tzw. „bocianie gniazdo” oraz wielofunkcyjny zestaw do zabawy. Pojawi się również plac do gier z nawierzchnią amortyzującą upadek. Zamontowane mini bramki pozwolą dzieciom na ciekawą aktywność plenerową.

Nasze przedszkolaki, jak wszystkie dzieci, lubią zabawy na świeżym powietrzu. Plac do gier w plenerze, który lada chwila zostanie wykonany, będzie kolejną okazją do wspólnych zabaw i sportowych aktywności – mówi Elżbieta Banach, dyrektor przedszkola w Rudnej.

Prace budowlane mają zakończyć się do 30 października. Wartość inwestycji wynosi niemal 88 tysięcy złotych.

Remont remizy w Chobieni

Kończą się prace związane z modernizacją remizy w Chobieni. Wyremontowano już więź strażacką oraz zainstalowano centralne ogrzewanie.

Dzięki modernizacji skończyły się kłopoty z mokrym sprzętem i kombinezonami strażackimi, co było spowodowane brakiem ogrzewania.

Skończyły się też problemy ze starą wieżą. Sypiąca się konstrukcja zagrażała życiu i zdrowiu. W pierwszym etapie prac wykonano modernizację wieży budynku. Konstrukcja drewniana została odgrzybiona i zaimpregnowana, zamontowano nowe okna wraz z okiennicami – mówi Bogusława Szocik z Referatu Inwestycji.

Montaż centralnego ogrzewania oraz remont wieży kosztował ponad 131 000 zł.

Strażacy są zawsze gotowi nieść pomoc potrzebującym, dlatego zgodnie z obietnicą kończymy ostatni etap modernizacji remizy. Jako gmina zawsze wspieramy Ochotnicze Straże Pożarne – podkreśla Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Trzeci etap modernizacji obejmuje remont podłóg, ścian

i sufitów wraz z malowaniem, demontaż boazerii drewnianej, renowację schodów wewnętrznych, docieplenie sufitu wieży

wraz z montażem kominków wentylacyjnych na dachu wspinalni, docieplenie poddasza remizy oraz wymianę drzwi wejściowych. Wartość inwestycji trzeciego etapu wynosi ponad 166 000 zł.

Prace kończą się, a remiza będzie gotowa już w listopadzie.

POWSTAJĄ PUBLICZNE DARMOWE PUNKTY DOSTĘPU DO INTERNETU

43 punkty publicznego Wi-Fi już wkrótce zostaną uruchomione na terenie naszej gminy. Budowa sieci jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej.

W ramach projektu powstaje 16 punktów wewnętrznych oraz 27 punktów zewnętrznych. Bezpłatne Wi-Fi będzie dostępne przy świetlicach, w szkołach w Rudnej i Chobieni, w urzędzie gminy, w obiektach sportowych oraz na skwerach w 27 miejscowościach. Zasięg każdego punktu będzie wynosił około 150 metrów.

– Bezpłatny, publiczny dostęp do sieci to kolejny krok w rozwoju naszej gminy. Szerokopasmowy internet z dużą prędkością przesyłu danych poprawi dostęp do usług świadczonych online – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Koszt inwestycji wynosi ponad 107,5 tysiąca złotych. Projekt został dofinansowany z Funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Dofinansowanie wynosi 64 368,00 zł.

Przypomnijmy, że licząca 86,82 km sieć światłowodowa dociera do każdej świetlicy w Gminie Rudna. Od maja tego roku, firma, która wygrała przetarg na dzierżawę tych łączy, oferuje mieszkańcom podłączenie się do światłowodu.

Wszystko pachnie nowością

Zakończył się remont pałacu w Nieszczytach. Na lokatorów czekają mieszkania. Wystarczy wstawić własne meble i można się wprowadzać.

Mieszkania czekają

Przydział mieszkań powinien zakończyć się do 30 października. Lokatorzy otrzymają klucze po podpisaniu umowy z gminą.

W budynku znajduje się 9 lokali o różnej powierzchni. Wszystkie mają nowe okna, gładkie ściany, nowe podłogi oraz nowe instalacje. W łazienkach znajdują się kafelki oraz elementy białego montażu, takie jak umywalki, ka-

Przypomnijmy, że obecnie w Gminie Rudna znajduje się 28 mieszkań socjalnych, 93 mieszkania komunalne oraz jedno tymczasowe. Gminne lokale mają zróżnicowany czynsz uzależniony od standardu. – Najniższe opłaty są w lokalach socjalnych – te zaczynają się od 1,63 za m2. W mieszkaniach komunalnych mamy czynsze od 1,65 zł za m2 do 7,34 zł za m2. Ta ostatnia stawka dotyczy mieszkań, które przeszły kapitalny remont – wyjaśnia Halina Zbroińska, dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gminie Rudna.

biny prysznicowe i sanitariały. W kuchniach wstawiono i podłączono do sieci kuchnie gazowe. Mieszkania są dostosowane dla osób prowadzących jednoosobowe gospodar-

stwo domowe oraz dla rodzin wieloosobowych. Dwa lokale mieszkalne mają powyżej 30 metrów kwadratowych, natomiast największe mieszkanie liczy 79 m2.

Zgodnie z założeniami celami, trwa przydział lokali w budynku w Nieszczytach dla mieszkańców naszej gminy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Gminny zasób mieszkaniowy powinien być racjonalnie wykorzystywany na cele związane z udzielaniem pomocy mieszkaniowej tym, którzy tego rzeczywiście potrzebują.

SPRAWDZAMY, JAK POSUWAJĄ SIĘ PRACE PRZY ADAPTACJI BUDYNKÓW NA KOLEJNE MIESZKANIA W NASZEJ GMINIE W Rudnej i Brodowie coraz bliżej do końca robót

Przypomnijmy, że gruntowny remont przechodząca była kolumnia przy ul. Leśnej w Rudnej oraz zniszczony po nadpaleniu budynek w Brodowie.

W Rudnej powstaną 3 gminne mieszkania, w tym 2 socjalne i jedno chronione. Wartość prac budowlanych wynosi ponad 895 000 złotych, z czego część środków gmi-

na pozyskała z Funduszu Dopląt Banku Gospodarstwa Krajowego. – Ekipy budowlane stawiają w tej chwili ściany działowe, kładą niezbędne instalacje oraz wykonują

ocieplenie. Zakończenie prac planowane jest pod koniec grudnia – informuje Tomasz Cępiński z Referatu Inwestycji w Urzędzie Gminy w Rudnej.

W Brodowie kończy się rozbiórka zniszczonych, starych elementów budynku, m.in. stropów. Na kwiecień przyszłego roku planowane jest oddanie do użytku 5 mieszkań.

Na tę inwestycję przeznaczono kwotę 1 540 222 złotych, z czego 900 000 złotych pozyskano z rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Czysto, ekologicznie i z dopłatami. W naszej gminie wiemy jak mądrze dbać o środowisko.

Pracy jest coraz więcej, ale daje ona ogromną satysfakcję. Gołym okiem widać, jak mieszkańcy chętnie korzystają z dotacji związanych z ochroną środowiska, o czym informują pracownicy Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa.

Nikt nie pozostanie bez pomocy

Teraz największym zainteresowaniem cieszą się dotacje do wymiany starych pieców oraz dopłaty w ramach Programu „Czyste powietrze”. Do tej pory do Urzędu Gminy Rudna wpłynęło 148 wniosków w ramach gminnego programu dotacyjnego. Natomiast w zakresie wspólnej realizacji Programu „Czyste Powietrze” Gmina Rudna przyjęła i przekazała do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu 54 wnioski – mówi Ewelina Bilańska, kierownik Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa, która pracuje w urzędzie od 2007 roku. Przysłała tutaj zaraz po studiach na staż i tak została.

Dotacje do wzięcia

Jak jest możliwość pozyskania dotacji dla naszych mieszkańców, to siadamy i robimy. Pomagamy wypełnić papiery i składamy wnioski. Konkretnie pieniądze wpływają na konta naszych mieszkańców – dodaje Kornelia Kikut, która pracuje od dwóch lat w referacie i zajmuje się m.in. sprawami związanymi z programami dotacyjnymi.

Czysto, coraz czystiej

Jak zaczęłam pracować, to w naszej gminie był problem z dzi-

nie ma dnia, by nie dzwoniła kolejna osoba i nie pytała o możliwości otrzymania dotacji – potwierdza Monika Malczewska, która jest absolwentką inżynierii środowiska.

I nie są to śmieci wyrzucane przez mieszkańców, którzy bardzo dbają o czystość gminy. Wszyscy wiemy, że do PSZOK można bezpłatnie zawiązać odpady wytworzone w gospodarstwie domowym, dzięki czemu w naszych miejscowościach czy w prywatnych ogrodach jest naprawdę ładnie – dodaje Emilia Lis, która od 4 lat zajmuje się ochroną środowiska.

Kiedyś gmina sporo sprzątała, teraz właściwie nie ma takiej konieczności. Mamy wewnętrzną potrzebę dbania o najbliższe otoczenie i możemy być wzorem dla innych. Mieszkańcy mają do nas zaufanie i kiedy pojawia się problem, dzwonią pytając na przykład o to, co można odwieźć do PSZOK albo czy będzie dodatkowy termin odbioru odpadów wielkogabarytowych. Jesteśmy stąd i też nam zależy, aby było czysto – podkreśla Emilia Lis. – Nasze drzwi są otwarte, tele-

W REFERACIE MOŻNA ZAŁĄTWIĆ MIĘDZY INNYMI:

- sprawy związane z uzyskaniem informacji na temat programów dotacyjnych w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony powietrza
- kwestie wytnięcia drzew i krzewów
- złożony wniosek o dotację na usunięcie odpadów azbestowych (pył azbestowych)
- wnioski o wydanie decyzji określających środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji
- wnioski o wydanie zaświadczeń potwierdzających fakt, że grunty przeznaczone do zalesienia są położone na obszarze Natura 2000
- możemy także złożyć prośbę o zezwolenie na utrzymanie psów ras uznanych za agresywne.

fon zawsze odbieramy! Zachęcamy naszych mieszkańców do korzystania z tych dodatkowych środków. Wyjaśnimy wszystko, pomożemy wypełnić dokumenty i dopilnujemy wszystkich formalności. Jesteśmy tutaj, aby pomagać – na koniec jednoznacznie dodają pracownicy Referatu.

PRZED ŚWIĘTEM WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

Przygotowujemy się do święta Wszystkich Świętych. Jak co roku będzie przygotowana specjalna organizacja ruchu drogowego przy komunalnych cementarzach w Rudnej i Chobieni. Pojawią się również wyznaczone dodatkowe miejsca parkingowe.

Jednak już teraz Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej informuje, że w związku z przygotowaniem do 1 listopada, w dniach 28 – 29 października będzie obowiązywał zakaz wjazdu na cmentarze komunalne w Rudnej i Chobieni. Na te dni nie będą wydawane pozwolenia na prace kamieniarskie i brukarskie. Prosimy zatem o planowanie tych robót w innych terminach.

Odkrzaczanie gminnych dróg

Pracownicy ZGKiM w Rudnej sukcesywnie usuwają zarośla, które odrósły na poboczach gminnych dróg. Odkrzaczane zostały już Koźlice, Toszowice i Nieszczyce.

Nie zwalniamy tempa prac i zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami odkrzaczamy pobocza gminnych dróg – informuje Halina Zbroińska, dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gminie Rudna. Władze gminy zdecydowały, że te zadania będzie wykonywać ZGKiM. Jest to bardziej efektywne i tańsze od wynajmu firm zewnętrznych.

Ekipy ZGKiM są na miejscu i mogą szybko zaplanować oczyszczenie pobocza. Poza tym pracownicy to mieszkańcy gminy i sami najlepiej wiedzą, co trzeba wykosić.

Z odkrzaczania ponad 1 200 metrów drogi wiodącej z Niesz-

Do leśniczówki wiedzie utwardzona leśna droga. Musi być przejezdna, bo do gospodarstwa przyjeżdżają w ramach zajęć terapeutycznych osoby z niepełnosprawnościami.

Prośby i wnioski o systematyczne odkrzaczanie poboczy zgłaszali mieszkańcy na zebraniach sołeckich. Wszystkie wnioski w formie protokołu trafiły do referatów w urzędzie gminy. Planujemy prace i na bieżąco informujemy sołtysów, na jakim etapie jest zatławianie konkretnych spraw. Najważniejsze, aby nasi mieszkańcy mogli się wygodnie przemieszczać – podkreśla Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

szczyć do dawnej leśniczówki cieszy się rodzina państwa Sromy. Ich niepełnosprawny syn Michał jest zawożony do Lubina na warsztaty terapii zajęciowej Promyk i Słoneczko prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób Niepełnosprawnych w Lubinie.

Syn ma dziecięce porażenie mózgowie, ale dzięki wieloletniej terapii, warsztatom i leczeniu

poprawiła się jego sprawność ruchowa. Wiele lat temu sprowadzaliśmy leki aż z Japonii czy Szwajcarii. W Polsce były one dostępne wyłącznie za odpłatnością. Pamiętam, że aby kupić dawkę trzeba było sprzedać krowę. Ale syn chodzi. To najważniejsze – mówi Henryk Sromy.

Zawsze chciałam być sołtysiem

Z Marzeną Tomaszewicz, sołtysiem Radomilowa umawiamy się w... sklepie. Bo zbliża się właśnie godzina jego otwarcia i pod drzwiami już stoją klienci. – No nie zamknę, jak są ludzie, tłumaczy. Siadamy zatem przy ławdzie i rozmawiamy.

– Ja zawsze chciałam być sołtysiem – śmieje się pani Marzena. – Poważnie – podkreśla. – To moja pierwsza kadencja i liczę, że uda nam się zachęcić mieszkańców do większej aktywności. Z tą aktywnością bywa różnie. Chociaż tegoroczny lipcowy festyn, podczas którego dzieci mogły podziwiać alpaki, okazał się prawdziwym hitem. – Mielśmy ze 150 dzieci z całej okolicy. A sam Radomilów liczy raptem 100 mieszkańców – mówi sołtyska. Jest dumna, że impreza wyszła naprawdę fajnie.

Panią Marzenę roznośi energia. Lubi pomóc, zachęcić do zbierania nakrętek czy zorganizować licytację na szczytny cel. Na ostatnie mikolajki razem z Radą Sołecką mieszkańcy przygotowali akcję na rzecz domu małego dziecka w Jaworze.

Najtrudniej zachęcić do wyjścia z domu. – Zorganizowałam zumbę w naszej świetlicy. Na początku przychodziło dużo pań, ale grupa szybko się wykurzyła. Na końcu zostałam ja i jeszcze

Miałam już przygotowaną rezygnację. Naprawdę. Nie wierzyłam, że coś uda nam się tutaj zdziałać. Ale mam teraz nową radę Sołecką. Razem zorganizujemy jeszcze wiele fajnych rzeczy. I nigdy nie wyprowadziłabym się stąd, bo kocham wieś. Lubię naszych mieszkańców, mam tutaj pracę. Jest dobrze.

dwie dziewczyny – mówi Marzena Tomaszewicz. Ale się nie poddaje. – Zawsze organizuję wycieczki. W tym roku byliśmy dwa razy nad jeziorem, pływaliśmy statkiem, wypoczęliśmy. Był u nas Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, turniej siatkówki i festyn – wylicza. Z członkiniami rady sołeckiej jeździ jeszcze na zajęcia ceramiczne do Centrum Kultury Gminy Rudna. Przekonuje, że wykonanie misy czy kubka wcale nie jest trudne. W glinie pracuje się niemal tak samo, jak w plastelinie.

Od kilku dni pani Marzena świętuje. Jest nie tylko mamą dwóch córek Kai i Sary, ale i siewcą upieczoną babcia wnuka Tymusia.

Pastwiska dla pszczół

W Gminie Rudna przeprowadzono nasadzenia roślin kwitnących. Tak zwane pastwiska dla dzikich zapylaczy stworzyli pszczelarze ze Stowarzyszenia Pszczelarzy Zagłębia Miedziowego Rudna.

Do tej pory zakupiono ponad 200 sadzonek krzewów i bylin takich jak hortensje, budleje, pięciorniki czy lawenda. Pierwsze nasadzenia wykonali pszczelarze i pracownicy Centrum Kultury Gminy Rudna na zielonych terenach CKGR.

– Chcemy wspomóc owady zapylające. Nasadzenia roślin miododajnych dostarczą im pożywności – wyjaśnia Zbigniew Smoła, prezes stowarzyszenia.

Leśnej. Zachęcamy naszych mieszkańców do dbania o rośliny kwitnące – krzewy, byliny i kwiaty jednoroczne. Przyciągają one dzikie owady, które zapylają drzewa, krzewy owocowe czy warzywa.

Zadaniem publiczne z zakresu ekologii i dziedzictwa ekologicznego, które realizuje stowarzyszenie, jest wspieranie z budżetu Gminy Rudna.

730 kg zebranych śmieci

Posprzątałyśmy gminę

Podopieczni gminnego żłobka, przedszkolaki z placówek w Chobieni i w Rudnej, uczniowie szkół podstawowych w Chobieni i w Rudnej oraz z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, a także Centrum Kultury Gminy Rudna wraz z mieszkańcami sołectw wzięli udział w tegorocznej akcji sprzątania świata.

– Zebraliśmy 730 kilogramów odpadów z terenów naszej gminy. To znacznie mniej niż w zeszłym roku, kiedy to zebraliśmy o jedną tonę śmieci więcej. To bardzo dobry znak.

Mniej odpadów oznacza, że akcja, realizowana przez nas od wielu lat, rozbudziła w naszych mieszkańcach potrzebę dbania o środowisko, które nas otacza – mówi Ewelina Bilańska z Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa.

W zbiórce śmieci nad morzem brało udział łącznie 144 uczniów, którzy przebywali w Pogorzeli i 88 uczniów, odpoczywających w Jastrzębiej Górze. Zebrane śmieci zgromadzone w miejscu wskazanym przez właścicieli obiektów wypoczynkowych, po czym zostały one wywiezione przez służby porządkowe. Dzięki temu mieliśmy swój mały udział w ochronie wybrzeża bałtyckiego.

Załadunkiem i transportem odpadów z terenów Gminy Rudna, które zostały zebrane w ramach akcji „Sprzątanie Świata 2021” zajął się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudnej. W tym roku koszt zakupu materiałów i transportu zebranych śmieci wy-

„Myślę, więc nie śmieć” to hasło tegorocznej, ogólnopolskiej akcji sprzątania świata. W jej ramach z terenu Gminy Rudna zniknęło 730 kilogramów odpadów. To znacznie mniej niż w 2020 r. w akcji wzięło udział 600 osób.

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom naszej gminy, w tym dzieciom, nauczycielom, rodzicom, którzy uczestniczyli w tegorocznej ogólnopolskiej akcji sprzątania świata!

Śmieci zbierano m.in. na terenie skateparku, parku, miasteczka rowerowego czy przedszkola w Rudnej, a także wokół chobieńskiego zamku, na terenie przedszkolnych placów zabaw oraz parku w Chobieni. Uczniowie z Rudnej wraz z nauczycielami sprzątał nie małe w każdym sołectwie. Natomiast uczniowie szkoły podstawowej w Chobieni uczestniczyli w akcji podczas zielonej szkoły w nadbałtyckich miejscowościach.

Najlepszą cząstkę weźmiemy w dalszą drogę, by życie było dla nas najwspanialszą przygodą

W Dniu Edukacji Narodowej podziękowaliśmy nauczycielom za ich codzienną pracę. Były życzenia, nagrody i pożegnania nauczycieli odchodzących na emeryturę

Rozum i serce we właściwych proporcjach

Każdy z nas był kiedyś uczniem i każdy pamięta nauczycieli, którzy pomogli na starcie w dorosłość. Najczęściej pozostają w naszych wspomnieniach osoby wybitne, serdeczne czy wyjątkowo wymagające. Po latach uświadomiamy sobie, jak ogromną wartość miała szkoła i nauczyciele, którzy uczyli nas nie tylko alfabetu czy tabliczki mnożenia, ale przede wszystkim rozumienia świata. Na co dzień rzadko zastanawiamy się nad ogromnym znaczeniem dorastania i edukacji. Jednak bez pomocy mądrych nauczycieli przekazujących dobre wzory, nasze dojrzałe życie mogłoby wyglądać zupełnie inaczej.

Wychowanie przez sport

Ryszard Węgrzyn, trener i wieloletni nauczyciel wychowania fizycznego w szkole w Chobieni, może pochwalić się sporym gronem wychowanków. Społecznik i pasjonat wychowania przez sport jest ceniony i lubiany przez kolejne klasy uczniów. Pracę zaczął w 1986 roku i jak przy-

znaje, przed laty młodzież bardzo garnęła się do sportu i ruchu na świeżym powietrzu – Śmieję się, że czasami na podwórku wystarczyła stara piłka, by od razu grać mecz. Teraz musimy się bardziej postarać. Przegrywamy konkurencję z komórkami, komputerami czy telewizją – mówi. Jednak, jak podkreśla, nie żyje przeszłością, a swoją sprawnością może mocno zaskoczyć. Od 1995 roku jest prezesem Uczniowskiego Klubu Sportowego, którego członkowie szczerzą się wieloma mistrzowskimi tytułami w unihokeju. – Ta skandynawska dyscyplina jest w Polsce mało znana, ale nasza drużyna przez wiele lat siała postrach w całym kraju. Dzięki gminnej dotacji kupujemy stroje i sprzęt, jeździmy za zawody i opłacamy trenerów. Tak naprawdę nie chodzi o to, aby wychować mistrza, ale o to, żeby zachęcić dzieci do ruchu – dodaje Ryszard Węgrzyn. Cztery lata temu Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu reaktywowało i finansuje w szkołach Szkolne Kluby Sportowe. W szkole

za Chobieni, w ramach tego programu, działają obecnie dwie grupy sportowe.

Dobry nauczyciel inspiruje

Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna, wręczając nauczycielom nagrody z okazji

„Wszystkim nauczycielom dziękuję za trud, wysiłek i zaangażowanie w edukację oraz wychowanie dzieci i młodzieży w naszej gminie – Adrian Wołkowski, wójt Gminy Rudna.

Dnia Edukacji Narodowej podkreślił, że dobry nauczyciel inspiruje. Podziękował wszystkim nauczycielom i pedagogom

tuje. Dobry nauczyciel wyjaśnia, bardzo dobry demonstruje, a wybitny inspiruje. Życząc naszym nauczycielom, aby za-

wsze byli inspiracją dla uczniów – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Informatyka praktyczna

Krzysztof Kiedos, nauczyciel informatyki w szkole w Rudnej, z zdaniem dyrektora Zbigniewa Grabowskiego, ulubionego nauczyciela w placówce. Raczej małowimny, chętnie sięgający po aparat fotograficzny, przyznaje, że uczniów traktuje po partnersku. – Nie robię klasówek, nie przepytuję, lecz staram się pomagać uczniom w rozwoju praktycznych umiejętności informatycznych. W naszej szkole mamy roboty i drukarkę 3D, dzięki czemu dzieci mogą

uczycić się kodowania i programowania. Powiedzmy sobie szczerze, młodzież często lepiej od nas porusza się po informatycznym świecie. Jednak zachęcam uczniów, by dostrzegli, że jest coś więcej niż Facebook czy Tik Tok. By coś tworzyli, a nie tylko odbierali – przyznaje Krzysztof Kiedos.

Dobra edukacja to nasz cel

W naszej gminie kładziemy nacisk na dobrą edukację. Chcemy mieć mądrych, świadomych i dobrze wykształconych mieszkańców, którzy doskonale będą sobie radzić na rynku pracy i wspierać swoją aktywnością rozwój naszej lokalnej społeczności. Dlatego

gmina wspiera nauczycieli, którzy rozwijają swoje umiejętności.

– Jak powiedział kiedyś profesor Julian Radziewicz, nestor polskiej pedagogiki, są dwa elementy, które decydują o efektywności pracy nauczyciela, a których nie da się sprawdzić naukowo. To rozum i serce we właściwych proporcjach. Jeżeli uda się zachować proporcje między tym, co nauczyciel może przekazać dziecku jako człowiek mądry, a co jako człowiek dobry, to wtedy jest to NAUCZYCIEL przez duże N. – mówi Zbigniew Grabowski, dyrektor szkoły podstawowej w Rudnej.

Kształtujemy prawdziwe wartości

Dziecko uczy się od dnia narodzin, ale edukacja szkolna zaczyna się tak naprawdę w przedszkolu. Obie nasze placówki mogą pochwalić się znakomitą bazą dydaktyczną i świetnymi pedagogami.

– Dobre rzeczy rodzą się tam, gdzie są dobrzy ludzie i gdzie jest przestrzeń na marzenia. Nasze przedszkole jest takim miejscem. Tutaj kształtujemy prawdziwe wartości życiowe w sercach dzieci. Dzięki funduszom z naszej gminy możemy otoczyć je należytą opieką wychowawczą, pedagogiczną czy logopedyczną – podkreśla Elżbieta Banach, dyrektor przedszkola w Rudnej.

Na zakończenie życzenia od uczniów: Życzymy dużo miłości, a jeszcze więcej do nas ciepłości. Żeby dzieciaki miały same sukcesy, żeby zniknęły smutki i stesy.

Startuje ogromny projekt modernizacji budynków szkoły

Ponad 5,75 mln zł dotacji dla szkoły w Rudnej

Gmina Rudna pozyskała dotację na termomodernizację oraz instalację OZE w szkole podstawowej w Rudnej. Projekt będzie realizowany przez najbliższe dwa lata.

Pieniądze na termomodernizację szkolnych budynków w Rudnej oraz wykonanie instalacji OZE w szkole im. Jana Pawła II nasza gmina otrzymała z Funduszy unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Kwota dofinansowania na zaplanowane prace wynosi 5 753 635,72 zł.

– W ramach zadania planujemy osuszenie ścian piwnic i odprowadzenie wód opadowych, ocieplenie ścian zewnętrznych, ocieplenie ścian w gruncie, docieplenie stropodachu, stropu na poddaszu oraz poddaszu – wylicza Renata Michalik z Referatu Inwestycji.

W dalszej kolejności zostanie wymieniona stolarka okienna oraz zewnętrzna stolarka drzwiowa. W szkole będzie wymieniona instalacja centralnego ogrzewania oraz zmodernizowana instalacja ciepłej wody. Pojawi się wysokość sprawna powietrzna pompa ciepła i kondensacyjny kocioł gazowy z kompletnym osprzętem, armaturą grzewczą oraz automatyką pogodową. – Dzięki zamontowaniu nawiewników ciśnieniowych, w całym budynku poprawi się naturalna wentylacja, a w auli sportowej, kuchni, jadalni i na basenie będzie zamontowana wentylacja z rekuperacją. Szkoła zyska ledowe oświetlenie oraz instalację fotowoltaiczną z pełną automatyką sterującą systemem centralnego ogrzewania, wentylacji, oświetlenia i produkcji energii.

Przewidywany koszt realizacji całego projektu wynosi ponad 12 mln złotych z czego gmina dostała ponad 5,75 mln zł dotacji.

– W naszej gminie staramy się pozyskiwać zewnętrzne finansowanie na niezbędne inwestycje.

„W naszej gminie staramy się pozyskiwać zewnętrzne finansowanie. Dzięki temu możemy realizować więcej nowych inwestycji oraz modernizować istniejące obiekty, tak aby przez kolejne lata służyły naszym mieszkańcom – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

250 000 zł od miedziowego koncernu

KGHM Polska Miedź S.A. przekazał Gminie Rudna 250 000 zł na realizację projektu „Cyfrowa i nowoczesna szkoła w Gminie Rudna – etap II”. Czek odebrała uroczystie Dorota Lenczuk, skarbnik gminy.

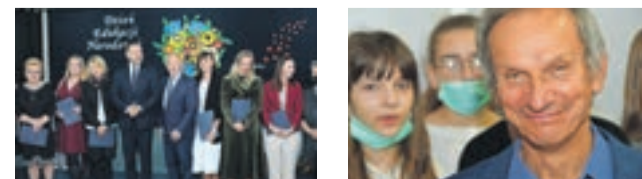
W ramach projektu zostaną zakupione zestawy monitorów interaktywnych do edukacji dla szkół podstawowych, przed-

Zawsze podkreślam, że inwestycje w edukację to najlepiej spożytkowane pieniądze. Cieszę się, że możemy tutaj liczyć na wsparcie miedziowego holdingu. Nasze dzieci i młodzież dobrze wykorzystują możliwość atrakcyjnej nauki i nowoczesnych pomocy edukacyjnych – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

szkoli i żłobka, sprzęt audiowizualny i rejestrujący, sprzęt i pomoce do pracowni matematycznej, fizycznej, geograficzno-przyrodniczej i biologiczno-chemicznej do realizacji zajęć metodą eksperymentu i badań. Pieniądze otrzymają szkoły w Chobieni i Rudnej, dwa gminne przedszkola oraz żłobek.

Przypomnijmy, że w pierwszym etapie projektu z 300 000 zł dotacji z KGHM Polska Miedź SA gmina zakupiła monitory interaktywne, nowoczesne projektor, sprzęt audio, pomoce dydaktyczne do zajęć z robotyki oraz chemii i fizyki.

Gmina Rudna na Kongresie Energetycznym

Ekologia się opłaca

Zaprezentowaliśmy nowoczesne i praktyczne rozwiązania efektywnej energetyki dla mieszkańców. Nasza gmina była gościem VII Kongresu Energetycznego we Wrocławiu.

Kongresy Energetyczne DISE to wydarzenia o zasięgu międzynarodowym, które co roku koncentrują się na kluczowych zagadnieniach dla energii i klimatu. Tegoroczny VII Kongres Energetyczny poświęcony nowej unijnej strategii koordynacji planowania i eksploatacji systemu energetycznego. Przez trzy dni uczestnicy rozmawiali o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID, energetyce wiatrowej i jądrowej, paliwach gazowych, systemie energetycznym opartym na OZE, finansowaniu transformacji energetycznej oraz transformacji ciepłownictwa.

Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna przedstawił praktyczne rozwiązania energetyczne dla mieszkańców. Nasza gmina stawia na nowoczesną, czyli przyjazną dla środowiska i opłacalną dla mieszkańców energetykę. Dotyczy to zwłaszcza systemów ogrzewania domów. Razem z gminami Ścinawa, Chocianów i Prochowice oraz Gminą Miejską Lu-

” Nasza gmina stawia na nowoczesną, czyli przyjazną dla środowiska i opłacalną dla mieszkańców energetykę. Dotyczy to zwłaszcza systemów ogrzewania domów.

działalność publicznego. Gmina obniża rachunki za prąd montując na dachu żłobka panele fotowoltaiczne, wymieniając stare piece w gminnych mieszkaniach, stawiając przy drogach solarne lampy czy kolektory słoneczne na przystani kajakowej w Marinie Chobienia. Mieszkańcy mogą bezpłatnie usunąć z dachów budynków azbest. Ponadto gmina wydała już 27 decyzji środowiskowych w sprawie budowy na naszym terenie farm fotowoltaicznych o łącznej mocy ponad 306 MW.

skorzystało 148 właścicieli nieruchomości – informuje Adrian Wołkowski.

Kolejny program nowoczesnej energetyki dla mieszkańców to „Czyste powietrze” realizowany dzięki porozumieniu zawartemu przez naszą gminę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Od 2019 roku z dopłat do termomodernizacji lub wymiany kopciucha na nowy piec skorzystało 44 właścicieli nieruchomości.

Gmina Rudna od dwóch lat prowadzi intensywnie działania na rzecz środowiska. W szkołach, przedszkolach i żłobku realizowane są opłacane przez gminę programy edukacji ekologicznej. Samorząd prowadzi monitoring jakości powietrza korzystając z zakupionych czujników ułożonych w punktach na terenie Rudnej, Chobieni i Rynarciu. Dzięki uruchomieniu komunikacji gminnej mieszkańcy mogą ograniczyć korzystanie z prywatnego transportu, co przekłada się również na poprawę jakości powietrza. Samorząd współpracuje również w zakresie ekologii, ochrony zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi

- Cieszę się, że nasi mieszkańcy mogą niewielkim kosztem wymienić stare i drogie w utrzymaniu systemy ogrzewania. Po modernizacji często okazuje się, że rachunki za ciepło, prąd czy podgrzanie wody spadają do kilkudziesięciu złotych miesięcznie. Nowoczesna energetyka, to przede wszystkim rachunek ekonomiczny – podkreśla Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego

Jego Ekscelencja Jerzy, Arcybiskup Wrocławski i Szczeński prawosławnej diecezji wrocławsko – szczecińskiej, przewodniczył liturgii w parafii w Rudnej. Jej świętem patronalnym jest dzień Podwyższenia Krzyża Pańskiego. W uroczystości wzięli udział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

W tradycji Cerkwi Prawosławnej Wozdźwienie to jedno z najważniejszych świąt w roku. Upamiętnia odnalezienie w 326 roku w pobliżu Golgoty trzech krzyży przez cesarzową Helenę, matkę Konstantyna Wielkiego. Jeden z krzyży został przez nią zidentyfikowany jako narzędzie kaźni Chrystusa. Cesarzowa podzieliła krzyż na trzy części, aby ofiarować je głównym ówczes-

nym ośrodkom chrześcijaństwa: Jeruzolimie, Rzymowi i Konstantynopolowi. W kolejnych wiekach Krzyż Święty był dzielony na małe cząsteczki rozdawane jako relikwie do różnych kościołów na całym świecie, a cesarzowa Helena została świętą. Po odnalezieniu Świętego Krzyża cesarz Konstantyn rozpoczął bu-

dowę wielu świątyń. Około 335 roku zostały poświęcone: bazylika wybudowana obok Golgoty i groty grobu Jezusa, a także kaplica nad Grobem Chrystusa i inne budowle. Wspomnienie odnalezienia Św. Krzyża zostało włączone w uroczystości świąteczne Cerkwi Prawosławnej.

To był luty i straszny mróz. Mama złapała tylko palto

Na zabranie rzeczy było kilka minut, dlatego nie zawsze zdołano zapakować to, co niezbędne. Potem deportowanych czekała długa podróż w bydłych wagonach na Syberię. W mrozie, z minimalnymi porcjami jedzenia, z niedostatkim wody. Sybiracy wspominają, że po drodze umierało bardzo wielu ludzi.

Wśród nas pozostało coraz mniej świadków tamtych strasznych wydarzeń. Tuż po agresji faszystowskich Niemiec na Polskę, 17 września 1939 roku, od wschodu zaatakował nasz kraj drugi agresor – Związek Radziecki. Niemal od razu rozpoczęły się represje wobec polskich obywateli. Tysiące rozstrzelano. A później rozpoczęły się wywózki na Syberię. Pierwsza rozpoczęła się w nocy z 9 na 10 lutego 1940 roku. Na rozkaz Moskwy wywieziono wtedy ze wschodnich województw Polski około 140 tysięcy osób. Były to przede wszystkim rodziny wojskowych, urzędników, pracowników służby leśnej i kolei. Deportowani trafili do obwodu archangielskiego i Komijńskiej ASRS, do Kraju Krasnojarskiego i obwodu omskiego na Syberii.

W naszej gminie pamięć o tamtych wydarzeniach jest wciąż żywa. Wielu mieszkańców osobiście doświadczyło wywózki na Sybir.

- Miałam 9 lat i chodziłam do szkoły, kiedy do naszego domu przyszli Rosjanie i dali kilka minut na ubranie się. To był luty i straszny mróz. Mama zarzuciła palto i pobiegła po mnie do szkoły. Brata nie zabrali, bo miał złamaną rękę w gipsie. Powiedzieli, że dojedzie do nas później. Nas wywieźli Krzyż – wspomina Eleonora Izak, która przed wojną mieszkała z rodziną w Nowogrodku. W uroczystym złożeniu kwiatów wzięli udział: pani Eleonora Izak; Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna; Kamila Mazurek, prezes koła Związku Sybiraków w Rudnej; Sławomir Lechman, prezes OSP w Chobieni oraz harcerze z naszej gminy, z XI Drużyny Luna. - Pamiętamy o tych bolesnych wydarzeniach. W Sybirakach wywózka na tę nieludzką ziemię jest wciąż otwartą raną. Celem totalitarnego systemu była eksterminacja polskich elit

Łącznie Sowietci przeprowadzili cztery deportacje polskich obywateli: z 9 na 10 lutego 1940 roku, z 12 na 13 kwietnia 1940 roku, z 28 na 29 czerwca 1940 roku oraz ostatnia w maju 1941 roku. Szacuje się, że podczas wojny wywieziono z terenu Polski na Syberię około miliona 350 tysięcy osób.

Pamiętamy o Sybirakach

i zniszczenie świadomych swęj narodowości Polaków. Wywózki miały rozbić społeczną strukturę Kresów i dostarczyć taniej siły roboczej. Dzisiaj oddajemy hołd pamięci Polakom, którzy zginęli na Syberii – powiedział Adrian Wołkowski, składając kwiaty pod pomnikiem Ofiar Wojen w Chobieni.

Wszyscy Sybiracy z naszej gminy otrzymali kosze prezentowe i podziękowania za walkę o Polskę.

Koło Związku Sybiraków w Gminie Rudna liczy obecnie 25 członków i 8 podopiecznych.

DAMY RADE!

Za nami kolejne spotkanie integracyjne dla osób z niepełnosprawnościami z naszej gminy realizowane przez GOPS przy współpracy Centrum Kultury Gminy Rudna. Gospodarzem spotkań są Sołżice. Tym razem postawiono na ruch na świeżym powietrzu. Wyzwaniem było zdobyć Grzybową Górę, zakończyć ogniskiem i wspólnym pieczeniem kiełbasek. Kolejny termin spotkania zaplanowano na 16 listopada.

Najmłodszym mieszkańcom życzenia złożył Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Choć jest jeszcze mały, przedszkolak ze mnie wspaniały! Pod takim hasłem przedszkolaki z naszej gminy obchodzą swój dzień.

Kolorowe świętowanie

Dzieci z przedszkola w Chobieni bawiły się słodkie podchody. Szukały słodczy pokrywanych w różnych miejscach. Przedszkolaki z placówki w Rudnej podczas zabaw uczyły się kolorów i piosenek. Na zakończenie w kolorowym korytarzu dzieci przemarszerowały ulicami Rudnej, by pod Urzędem Gminy odśpiewać hymn przedszkolaka. W naszej gminie do obu przedszkoli uczęszcza obecnie 318 dzieci.

” Życzę Wam kochani przede wszystkim dobrej zabawy i najlepszych przyjaciół. Abyście zawsze byli tak radośni, jak dzisiaj – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna, wręczając dzieciom słodczyce oraz tablice do rysowania.

Dzień przedszkolaka na sportowo

W Chobieni przedszkolaki miały okazję spotkać się z reprezentantami Gminnego Klubu Sportowego Sparta Rudna, którzy pokazali im, jak można zarazić się miłością do aktywności fizycznej od najmłodszych lat. Powiedzenie „Sport to zdrowie” u naszych przedszkolaków sprawdza się znakomicie!

Pomaganie uskrzydla, tak mówią mieszkańcy Koźlic angażujący się w pomoc dla innych.

Można zbudować dom, otoczyć go płotem i zastonić tujami, w myśl hasła „mój dom, moja twierdza”. Ale można też wyjść z tego domu i zrobić coś dobrego razem z sąsiadami. Tak działają w Koźlicach, gdzie rozrasta się Stowarzyszenie Grzybowa Góra, organizator charytatywnych biegów na Grzybową Górę właśnie.

Pierwszy bieg w 2017 roku mieszkańcy organizowali spontanicznie, z oddechu serca. Chcieli pomóc wzebraniu pieniędzy na leczenie córki sąsiadów z Koźlic. Dziesięcioletnia Julka Sołoguba cierpiąca na ostrą białaczkę szpikową. Do Koźlic przybyło wtedy na festyn i bieg sporo mieszkańców z Lubina, Rudnej, Polkowic i wielu innych miejscowości. Udało się zebrać ponad 50 tysięcy złotych. Mimo ogromnego wsparcia, Julka nie wygrała walki ze swoją chorobą. Ale idea pomagania przetrwała. - Doszliśmy do wniosku, że trzeba zorganizować nasze działania, nadać im trochę bardziej formalny charakter. Tak narodziła się idea powołania Stowarzyszenia Grzybowa Góra – wyjaśnia Robert Solecki, przewodniczący Ra-

dy Sołeckiej w Koźlicach. Wzebraniu założycielskim w 2018 roku wzięło udział 14 mieszkańców. Wyloniono pięcioosobowy zarząd, który działa do dzisiaj. Zofia Job, mieszkanka Koźlic z dziesięcioletnim stażem, sekretarz Stowarzyszenia, podkreśla jego otwarty charakter. - Nasze stowarzyszenie reprezentuje wszystkich mieszkańców Koźlic. Nie wydajemy członkowskich legitymacji i nie zbieramy składek, po prostu wspólnie działamy – mówi pani Zofia. Kamila i Mateusz Łobocky angażują się w działalność

” Nasze stowarzyszenie reprezentuje wszystkich mieszkańców Koźlic. Nie wydajemy członkowskich legitymacji i nie zbieramy składek, po prostu wspólnie działamy.

Dobro wraca

Adam niestety nie wygrał swojej walki. Mała Julka Niekarcz tuż przed pandemią w 2020 roku przeszła pomyślnie operację w Paley Institute, klinice ortopedycznej w USA. W tym roku sama pobięła w Pikniku dla Marcina, również organizowanym w Koźlicach, choć tym razem Stowarzyszenie Grzybowa Góra nie było organizatorem głównym, tylko wspierającym. - Rozwijamy skrzydła – cieszy się Aleksandra Kurek. - Mam wrażenie, że stworzyliśmy markę, która skupia wokół siebie ludzi, którzy chcą dzielić się dobrem. Pamiętajmy, że dobro wraca!

warzystwie biegów udało się zebrać ponad 136 tysięcy złotych. Trafiły do Warsztatów Terapii Zajęciowej Kamelion z Lubina, do czteroletniej Julki Niekarcz, która zbierała pieniądze na skomplikowaną operację nóg w Stanach Zjednoczonych i do górnika, Adama Mikosia, którego dopadł wyjątkowo złośliwy nowotwór.

Pomagamy zakupić leki

Mieszkańcy Gminy Rudna, którzy chorują przewlekłe i wymagają leczenia farmakologicznego, mogą otrzymać pomoc finansową na zakup leków. Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej.

W ramach programu przyznawana jest pomoc finansowa w formie zasiłku celowego, którego wysokość ustalana jest na podstawie wartości leków wypisanych na

receptę. Kryterium dochodowe, które uprawnia do skorzystania ze świadczenia wynosi: 1752,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej 1320,00 zł na osobę w rodzinie Mieszkańcy gminy mogą liczyć na pomoc finansową w wysokości: 200 zł dla osoby samotnie gospodarującej i rodziny, w której jest jedna osoba uprawniona 300 zł dla rodziny, w której są dwie i więcej osób uprawnionych Pomoc finansowa będzie u dzie-

łana na bazie pozytywnego rozpatrzenia złożonego wniosku. Dokumenty, które należy dołączyć do wniosku: dokumenty potwierdzające wysokość dochodu osoby ubiegającej się o świadczenie, a w przypadku osoby w rodzinie – dokumenty potwierdzające wysokość dochodów rodziny (Dochód ustala się zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej) zaświadczenie lekarskie potwierdzające chorobę przewlekłą kopie recept lub wydruki e-re-

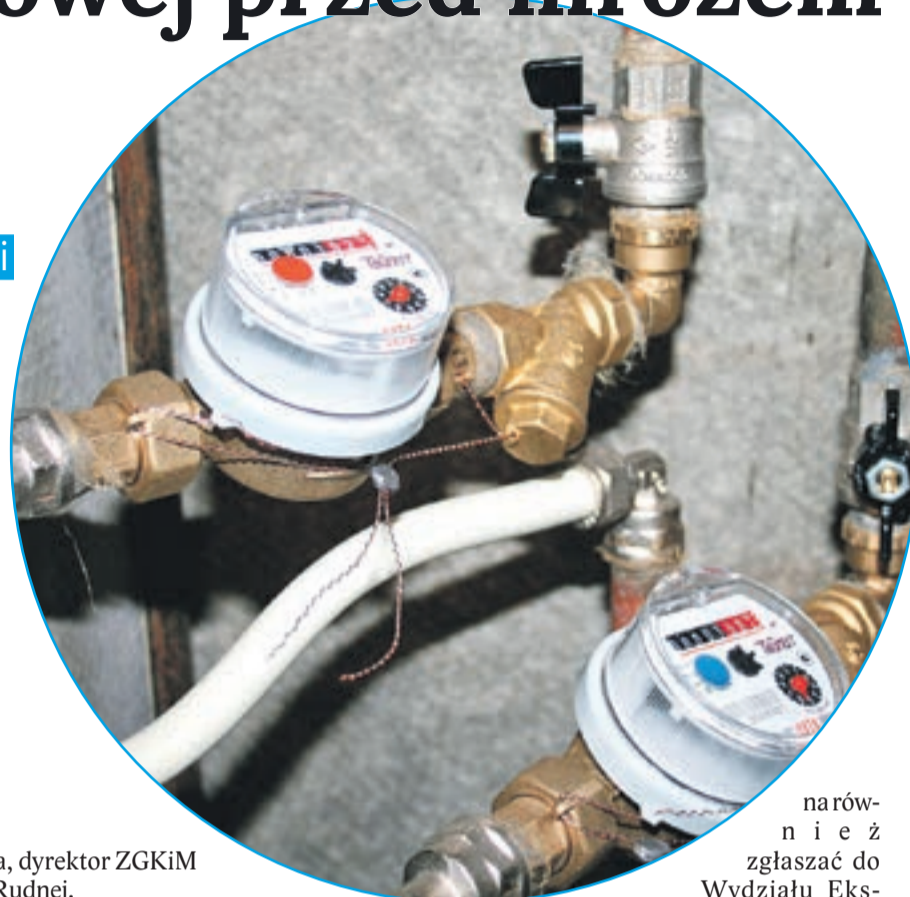
cept wystawionych na osobę uprawnioną, które obejmują leki związane z chorobą wraz z ustaloną ich wartością kopie faktur zakupu leków, na które osoba otrzymała pomoc (w przypadku ubiegania się o pomoc po raz kolejny) Wydanie decyzji o przyznaniu pomocy finansowej poprzedzone jest rodzinnym wywiadem środowiskowym. Pracownicy GOPS przeprowadzają wywiad w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc. Szczegółowych informa-

Zabezpieczenie instalacji wodociągowej przed mrozem

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przypomina o zabezpieczeniu wodomierzy zewnętrznych oraz instalacji wodociągowej przed zimą. Pozwoli to uniknąć zamarznięcia wody i przerw w dostawach spowodowanych awarią.

Przed zimą warto przede wszystkim zabezpieczyć przed niskimi temperaturami pomieszczenia, gdzie znajdują się instalacje, czyli wstawić brakujące szyby, uszczelnić drzwi i okna czy naprawić ubytki w ścianach. Studzienki wodomierzy powinny zostać oczyszczone, a woda z nich usunięta. Trzeba również zwrócić uwagę czy pokrywy studzienek nie są uszkodzone.

Zachęcam do zaizolowania wodomierzy. Wystarczy jakaś tkanina, wlna czy styropian. Ważne, by można było to zabezpieczenie łatwo zdjąć przy odczycie licznika. Jeżeli przewody wodociągowe przechodzą przez nieogrzewane pomieszczenia, też trzeba zabezpieczyć przed mrozem rury. Na koniec, jeżeli mamy elementy instalacji wykorzystywanej jedynie latem, prosimy o zamknięcie zaworów oraz ich odwodnienie – przypomina Halina Zbroińska, dyrektor ZGKiM w Rudnej.

Jeżeli jednak dojdzie do zamarznięcia wody w wodomierzu, prosimy o zgłaszanie wycieku wody do ZGKiM. Telefon alarmowy 76 746 70 84 jest czynny całą dobę. Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00 awarie moż-

na również zgłaszać do Wydziału Eksploatacji i Usług, tel. 76 746 70 94. Wymiana uszkodzonego mrozem wodomierza jest odpłatna. Pamiętajmy zatem o zabezpieczeniu naszych instalacji przed niskimi temperaturami.

#Jesień

z Centrum Kultury Gminy Rudna

UNIwersYTET TRZECIEGO WIEKU W GMINIE RUDNA

KONCERT NA INAUGURACJĘ ROKU AKADEMICKIEGO

PIOSENKI Z REPERTUARU KABARETU STARSZYCH PANÓW

29 PAŹDZIERNIKA (PIĄTEK) 2021
GODZ. 17:00 UL. ŚCINAWSKA 21

OBCHODY DNIA NIEPODLEGŁOŚCI

KONCERT I PIKNIK PATRIOTYCZNY

11 LISTOPADA GODZ. 16:00

CENTRUM KULTURY GMINY RUDNA
UL. WESOŁA 13

NOWE DOWODY Z ODCISKAMI PALCÓW OD 7 LISTOPADA 2021 R.

Urząd Stanu Cywilnego w Gminie Rudna otrzymał trzy skanery biometryczne do skanowania odcisków palców. Pojawią się one w nowo wyrobianych dowodach osobistych.

Osoby, którym kończy się ważność dowodu osobistego otrzymają już nowe biometryczne dokumenty zawierające oprócz zdjęcia, również odcisk linii papilarnych. Do wyrobienia nowego dokumentu konieczna będzie wizyta w urzędzie gminy, by zeskanować odcisk palca oraz złożyć podpis. Nowy wzór dowodu osobistego z liniami papilarnymi wynika z rozporządzenia Unii Europejskiej. Na państwa członkowskie nałożono obowiązek wprowadzenia do dowodów osobistych cechy biometrycznej, jaką jest odcisk palca. Wszystkie dowody osobiste wydawane osobom powyżej 12. roku życia będą ważne 10 lat, ponieważ wszystkie takie osoby będą składały odciski palców. Młodsze osoby nie będą składały odcisków palców, ale ich dowody będą ważne 5 lat.

Wszystkie obecne dowody są oczywiście ważne. Wymiana dotyczy tylko tych dokumentów, którym kończy się ważność – podkreśla Małgorzata Regmunt, kierownik USC w Gminie Rudna.

Miód wzmacnia odporność. I nie tylko!

Produkty pszczele od lat cieszą się ogromną popularnością. Wiedzą o nich dzielą się z naszymi mieszkańcami pszczelarze ze Stowarzyszenia Pszczelarzy Zagłębia Miedziowego Rudna, organizując wykłady o właściwościach odżywczych miodu, pyłku kwiatowego czy propolisu. Podczas wykładów można skorzystać również z konsultacji dietetycznych.

Pomimo tego, że pod względem chemicznym miód jest roztworem cukru, zawiera on wiele cennych składników o właściwościach prozdrowotnych. W medycynie alternatywnej wymienia się nawet specjalną dziedzinę, zwaną apiterapią, która wykorzystuje produkty pszczele w celach leczniczych.

Miód i inne produkty pszczele wspierają nasz układ immunologiczny. Dzięki nim organizm może łatwiej walczyć z bakteriami i wirusami. Jako pszczelarze chcemy przekazywać naszym mieszkańcom tę cenną wiedzę, organizując spotkania edukacyjne, które wspiera Gmina Rudna – tłumaczy Zbigniew Smoła, prezes Stowarzyszenia Pszczelarzy Zagłębia Miedziowego Rudna.

Lecznicze właściwości miodu

Szereg informacji o dobroczynnym działaniu produktów pszczelich przekazuje zainteresowanym Agnieszka Sośnicka, która z wykształcenia jest biotechnologiem żywności i dietetykiem.

Miód bez dwóch zdań wspomaga nasz organizm w walce z przeziębieniem czy chorym gardłem. Obniża również ciśnienie krwi, a także zapobiega miażdżycy i wzmacnia wydolność mięśnia sercowego. Warto jednak pamiętać, że produkty pszczele mogą uczulać. Najczęściej ma to miejsce w przypadku osób uczulonych na pyłki roślin czy jad pszczeli. Reakcję alergiczną może wywoływać właśnie zawartość pyłku w miodzie lub części ciała pszczoł oraz ich wydzieliny – wyjaśnia Agnieszka Sośnicka.

Przechowywanie miodu jest ważne

Aby miód lub produkty pszczele nie straciły swoich właściwości, należy przechowywać je w odpowiedni sposób.

Optymalna temperatura dla miodu to 10-15 stopni Celsjusza. Zamknięte słoiki z miodem najlepiej przechowywać w ciemnej szafce. Miód przechowywany stale w temperaturze powyżej 20 stopni może ciemnieć, gorknieć i fermentować. Nie należy go wówczas spożywać. Warto pamiętać również, że średnia trwałość miodu to około 2 lata. Oczywiście niektóre gatunki miodów muszą postać dłużej, aby zgęstnieć. Nie przejmujemy się jednak krystalizacją. Jest to naturalny proces zachodzący w miodzie, który mówi nam o tym, że jest on dobrej jakości.

Działania edukacyjne pszczelarzy z Gminy Rudna z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pt. „Wspólnie dla środowiska i pszczoł” są współfinansowane ze środków Gminy Rudna.

Trzymamy kciuki za zawodnika MMA z Górzyna

Jakub Kaczmarski zawalczy o lukratywny kontrakt

Jakub Kaczmarski z Górzyna, zawodnik MMA lubińskiego klubu Strefa Walk, pokonał Rogera Irlika w półfinale turnieju ROAD TO ARMIA. Walki FAME MMA 11 odbyły się w hali Arena Gliwice. Teraz podczas gali FAME12 Jakub Kaczmarski będzie walczył w finale Road To Armia.

Trenuję codziennie od poniedziałku do piątku, a weekend przeznaczam na regenerację – mówi Jakub Kaczmarski, który swoje początki z MMA zaczynał w OBAMMA Fight Team. Najpierw był Górzyn, potem na chwilę przenieśliśmy się do Kliszowa, no a później to już dojeżdżałem do Lubina – dodaje. Jakub ma na swoim koncie Mistrza Europy Juniorów w wadze 77 kg, Mistrza Dolnego Śląska ALMMA 162 Junior – 70 kg, 1 miejsce ALMMA 145 o puchar Wielkopolski – junior 70 kg, amatorski rekord walk 28:4 oraz wygraną walkę na leszczyńskiej gali walk. Teraz walczy o najwyższe trofea.

Zawodnik razem ze swoim trenerem Stanisławem Tuszyńskim prowadzi w Toszowicach zajęcia dla młodzieży

finansowane przez Gminę Rudna.

Razem z moim trenerem zdecydowaliśmy, że zachęcimy naszą młodzież do treningów. To świetny sposób na zwiększenie sprawności fizycznej, ale także nauka dyscypliny. Prowadzimy zajęcia bokserskie i kick bokserskie oraz treningi parterowe – wyjaśnia Jakub Kaczmarski.

Fajnie, że jest odzew i chłopaki chcą trenować. To jest bardzo indywidualny sport i pierwsze efekty treningów widać już po 2-3 miesiącach, ale czasami trzeba przyłożyć się nawet i pół roku. Najlepsze efekty osiągają młodzi ludzie – nie ukrywa trener Stanisław Tuszyński, który prowadzi w Lubinie klub Strefa Walk Lubin. Finał FAME MMA 12 zaplanowano na 20 listopada.

„MMA, czyli mieszane sztuki walki, to jedno z najpopularniejszych widowisk sportowych. W całym kraju, w każdym niemal mieście jest kilka grup trenujących ten sport. MMA to walka z minimalnymi ograniczeniami, z zachowaniem podstawowych zasad chroniących przed obrażeniami czy kalectwem.”

TENIS ZIEMNY BEZ TAJEMNIC

Dopóki było ciepło, treningi odbywały się na świeżym powietrzu. Teraz zajęcia przeniosły się do auli w szkole podstawowej w Chobieni. Najmłodsze dzieci mają 7 lat.

Przez całą szerokość sali przeciągnięta siatka. Czwórka dzieci z raketami czeka niecierpliwie na pierwsze zadanie od trenera. To dopiero początek przygody z tenisem, ale dzieci już chciałyby grać. Na razie jednak ćwiczą podstawy techniki. Nawet przez te kilka miesięcy można się sporo nauczyć, ale tutaj nie chodzi tylko o naukę tenisa. Zależy

nam przede wszystkim na oderwaniu dzieci od komputerów czy komórek oraz pokazanie, że tenis to również świetna zabawa. Władze gminy zapowiadają remont całego obiektu sportowego w Chobieni, w tym również kortu. Szkoda, aby stał pusty. Liczymy, że zarazimy parę osób do aktywności fizycznej – mówi Kamil Kijewski. Sam zaczął grać 8

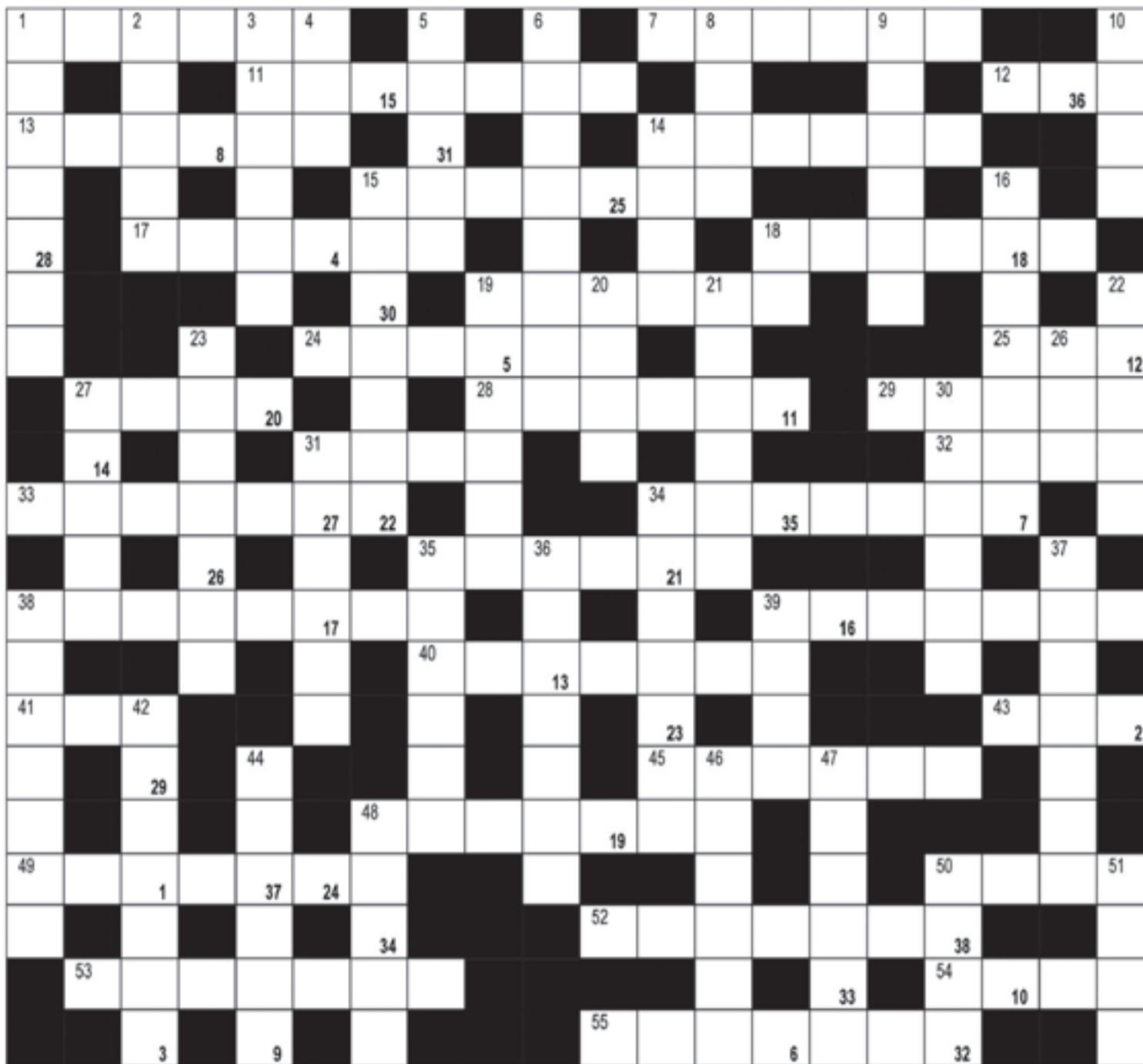
lat temu, razem z synem. Córka, która może pochwalić się sukcesami w karate, na razie do kortu nie ciągnie. Tymczasem pierwszoklasistka Nomi Szymczak z uporem podbija piłkę na rakięcie. To dopiero pierwsze lekcje, ale dziewczynka nie ustaje w wysiłkach by wykonać jak najwięcej odbić. Chyba ma trochę charakter po

mnie – śmieje się Magdalena Szymczak, która obserwuje matę z trybuna. Pani Magdalena, jeszcze jako uczennica szkoły w Chobieni, osiągnęła spore sukcesy w grze w badminton. Teraz na zajęcia tenisowe zapisała córkę. Małej te tenisowe lekcje bardzo się podobają. Na razie zajęcia zaplanowano do końca grudnia.

Sekcja tenisowa stowarzyszenia sportowego Odra Chobienia otrzymała od Gminy Rudna dofinansowanie w wysokości 30 tys. złotych z przeznaczeniem na zakup sprzętu sportowego oraz prowadzenie zajęć. Od września gry w tenisa uczy się 34 dzieci i kilkoro dorosłych.

Krzyżówka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38

Poziomo: 1. jego odmianą jest snooker; 7. ulotka; 11. mundur; 12. lilak; 13. spis poprawek w książce; 14. nierób, leń; 15. sztuka składania papieru; 17. kupałnik górski; 18. przesunięcie się koła pojazdu w kierunku poprzecznym do kierunku jazdy; 19. cienkie płótno służące do wyrabiania bielizny i pościeli; 24. odgłos uderzeń kopyt; 25. daw. do pieczętowania dokumentów; 27. poręka; 28. kil; 29. powiewa na maszcie; 31. śląska gra karciana; 32. daw. Persja; 33. subtelność, wyrafinowanie; 34. werwa, zapał; 35. okręt o napędzie wiosłowym; 38. wieloczynnościowy robot kuchenny; 39. pisemne lub ustne opracowanie; 40. korygują wadę wzroku; 41. długi skok; 43. narząd wzroku; 45. prowadzi koczowniczy tryb życia; 48. muzułmański post; 49. telegram; 50. część długu; 52. sztukmistrz, magik; 53. przednia część buta; 54. tatarak; 55. zupa z buraków.

Pionowo: 1. tam „Karuzela co niedziela”; 2. gąsienica motyla; 3. wprawa, biegłość; 4. moczanowa; 5. stado psów; 6. wyodrębniona część czegoś; 8. pustynia w Azji; 9. draży skatę; 10. szablon; 14. ogon zająca; 15. rodzaj ścięgu, wykańczający brzegi tkaniny; 16. oprawi okno; 18. pszczeli dom; 19. ziarno owoca; 20. żywe srebro; 21. tajniki; 22. roślinny motyw zdobniczy; 23. objaw, oznaka; 26. ropucha olbrzymia; 27. zygzakowaty gad; 30. szumi na drzewie; 31. popołudniowa krótka drzemka; 34. córka króla Krety; 35. zastraszenie; 36. zdobywca nagrody; 37. wystawne przyjęcie; 38. stop miedzi i cynku; 39. takt; 42. sknerus; 44. impas; 46. nieparzystokopytny ssak z rodz. koniowatych; 47. uznanie, podziw; 48. okala obraz; 50. po przejściu piły; 51. stolica Ghany

Rozwiązanie hasła krzyżówki we wrześnie: Przy suchym i mokre drzewo się spali.

Nagrodę, gminne gadżety otrzymuje pan Krzysztof Juszcak z Chobieni. Zapraszamy do Urzędu Gminy po odbiór, sekretariat I piętro.

Rozwiązanie krzyżówki prosimy wysłać na adres: nowiny@rudna.pl, lub pocztą Urząd Gminy Rudna, Plac Zwycięstwa 15; 59-305 Rudna

rudna

łączy ludzi

www.rudna.pl